

GEOL. CROAT.	53/2	305				ZAGREB 2000
--------------	------	-----	--	--	--	-------------

BOOK REVIEW

Srećko BOŽIČEVIĆ: Kamen i voda - Rock and Water.- Mtg-topograf, 2000, Zagreb - Velika Gorica, ISBN 953-6634-06-6.

The Monograph "Rock and Water" represents the result of speleological and hydrogeological research undertaken by Dr. Srećko Božičević over a 50 year time-span in the karstic Dinarides. The pleasing layout includes 47 pages of Croatian-English text, supplemented by 242 colour photographs displaying surface and subsurface morphological and hydrogeological karst phenomena and related attractions.

Tvrdo ukoričena knjiga A4 formata sa slikama preko čitave naslovne i zadnje stranice, te slikama na predlistu i zadnjem listu, ima 47 stranica hrvatskog i engleskog u usporednim stupcima razdvojenog teksta i 242 slike u boji otisnute na kvalitetnom sjajnom papiru. Knjiga sadrži materiju raspoređenu u ova poglavlja: Prolog, Uvod, Duša kamena i vode (Tragovi u kamenu, Susreti s vodom), Čovjek, Kamen i voda, Voda stvara i razara, Rad vode u tami, Proboji kamenih planina (Pod drvenom podgradom u Velebitu, Kroz nožve čelične krtice u masivu Mosora, Neočekivana iznenađenja, Speleološka upornost nagrađena kaptažom pitke vode), Zaustavljene vode (Šuplji bokovi oko brane Sklope u Lici, Fotografski snimak potvrdio veličinu nepoznate šupljine), Moj epilog, Skica za biografiju, Neki autorovi radovi koji obrađuju teme iz ove knjige, Sadržaj, Zahvala sponzorima.

Pred nama je jedna prelijepa "krška slikovnica" u kojoj izvanredne fotografije ilustriraju tekst, za koji sam autor dr. Srećko Božičević ističe da ne predstavlja visokoškolski udžbenik već popularno napisano doživljeno tijekom pedesetgodišnjeg speleološkog i hidrogeološkog istraživanja krša. Uočljivo je, međutim, da su odnosi, događaji i pojave opisani na osnovi veoma stručnih i znanstvenih dosega važećih u određenom vremenu, tako da će iz predložene materije ne samo zainteresirani prirodnjaci, već i geolozi, geografi i hidrolozi naći dosad nepoznate stručne podatke.

Knjiga je nema sumnje nastala kao rezultat autorove neizmjerne ljubavi prema kršu, pogotovo prema krškom podzemlju, njegovog entuzijazma, samoprijedora i odri-

canja, što odaje i citat iz poglavlja Moj epilog: "... I ja sam jedinka ljudskog roda, koju je privukao taj kamen i ta voda, ja sam čovjek koji je želio saznati i naučiti dio od tog kamenog-vodenog svijeta ili stvarnosti. Sada ostavljam između korica ove knjige dio svog proživljenog druženja s tim dvama prirodnim počelima, ostavljam napisano i snimljeno ono što sam vidio i saznao za proteklih pola stoljeća...". Takav autorov zaljubljenički odnos prema kršu izvire iz gotovo svake rečenice teksta, iz svakog opisa slike, a zrači iz svake fotografije.

Od navedenih poglavlja valja istaknuti dio "Duša kamena i vode" gdje se uz izvanredne slike od fosila u kamenu preko sedimentoloških karakteristika karbonatnih stijena, dolazi do fantastičnih krških morfoloških fenomena Velebita i Biokova, da bi taj dio završili na neizmjerljivo lijepim, nenadanim i bogatim vodom krškim izvorima, divljim bukovima, kanjonima i konačno smirenim krškim tokovima. Ovdje su jedinstvene i posebno vrijedne fotografije današnjih akumulacija Buško blato (jezero), Kruščica i brane Sklope snimljene pred 30 godina prije izgradnje hidroenergetskih sustava HE Split i HE Senj.

Dakako da je dio fotografija posvećen najvećoj ljubavi autorovoj - speleologiji i morfološkim fenomenima podzemlja s mnoštvom jedinstvenih prikaza detalja ili grupa fenomena. Autor i njegov fotoaparati bili su neposredni svjedoci "nasilnog" ulaska u podzemlje tunelima probijenim za hidroenergetske sustave, kao i njihovog susreta s prirodnim podzemnim špiljskim prostorima, pratio je ulaženje injekcijske mase u špilje i pojave ili nestajanje trasera obilježenih podzemnih voda.

Nekoliko puta tijekom proteklih pedeset godina samo malo je nedostajalo da u svojem entuzijazmu autor prekorači granicu sigurnosti, međutim, razumom i iskustvom izbjegnute su tragične posljedice. Zahvaljujući tome i na našu sreću danas je pred nama knjiga u koju je autor stavio čitav svoj život i koja svojim sadržajem, ilustracijama i opremom daje sve ono najljepše što nam može pružiti naš kamen i naša voda našeg jedinstvenog krša.

Stjepan BAHUN